

МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ПОДАТКОВИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет податкової справи, обліку та аудиту
Кафедра фіскального адміністрування

Затверджено
Науково-методичною
радою Університету,
протокол від «16» 02 2023 № 2
Голова НМР: І.І. Шемелинець

Робоча програма
навчальної дисципліни
«ОПОДАТКУВАННЯ ФІНАНСОВОГО СЕКТОРУ»
підготовки здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня
(денної форми навчання)
галузь знань 07 «Управління та адміністрування»
спеціальність 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
освітньо-професійна програма «Фінанси, банківська справа та страхування»
Статус дисципліни: вибіркова

Робоча програма навчальної дисципліни «Оподаткування фінансового сектору» складена на основі освітньо-професійної програми «Фінанси, банківська справа та страхування» першого освітнього рівня спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування», затвердженої Вченою радою 26 квітня 2021 р., протокол № 5.

Укладач:

Я.О. Ізмайлов, професор, д.е.н., професор кафедри фіскального адміністрування

Рецензенти:

Т.В. Тучак, доцент, к.е.н., доцент кафедри фіскального адміністрування

М.О. Скорик, доцент, к.е.н., доцент кафедри аудиту, державного фінансового контролю та аналізу

Гарант

освітньо-професійної програми

М.Д. Бедринець, доцент, к.е.н.

Робочу програму навчальної дисципліни розглянуто та схвалено кафедрою фіскального адміністрування, протокол від «04» 01 2023 № 9.

Завідувач кафедри

О.С. Іванишина, к.е.н., доцент

Розглянуто і схвалено Вченою радою факультету податкової справи, обліку та аудиту, протокол від «18» 01 2023 № 5.

Голова вченої ради факультету податкової справи, обліку та аудиту

В.М. Краєвський, д.е.н., професор

В. о. директора Навчально-наукового центру менеджменту та якості освітнього процесу

І.В. Качур, к.біол.н., доцент

Реєстраційний № _____

**Рецензія
на робочу програму
навчальної дисципліни**

“Оподаткування фінансового сектору”

для підготовки здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня
(денної форми навчання)

галузь знань 07 «Управління та адміністрування»

спеціальність 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»

освітня програма «Фінанси, банківська справа та страхування»

Статус дисципліни: вибіркова

Важливе місце при вивченні дисципліни „Оподаткування фінансового сектору” відведено темам, які розкривають елементи системи оподаткування фінансового сектору, що дозволяє зрозуміти та засвоїти механізм функціонування такої системи. Так, зокрема, охарактеризовано порядок оподаткування установ фінансового сектору України.

Навчальною дисципліною «Оподаткування фінансового сектору» передбачено проведення лекційних та семінарських занять, завдання для індивідуальної і самостійної роботи студента. Крім того, в процесі вивчення дисципліни за даною програмою студент відпрацює практичні навички стосовно оподаткування установ фінансового сектору України.

Впровадження програми дисципліни в освітній процес має на меті допомогти студентам та всім зацікавленим особам розібратися в теоретичних та прикладних аспектах оподаткування фінансового сектору в Україні та сприятиме комплексній інтеграції знань студентів, і дасть змогу майбутнім спеціалістам опанувати теоретико-методологічний інструментарій вирішення фінансово-економічних проблем фінансового сектору та його оподаткування .

При написанні робочої програми навчальної дисципліни враховано рекомендації положень Болонської декларації щодо кредитно-модульної системи організації навчального процесу.

Робоча програма навчальної дисципліни «Оподаткування фінансового сектору» виконана на належному методичному рівні та рекомендована до використання в навчальному процесі.

Рецензент

**Т.В. Тучак, к.е.н., доцент,
доцент кафедри фіскального
адміністрування**

Рецензія
на робочу програму
навчальної дисципліни
“Оподаткування фінансового сектору”

для підготовки здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня
(денної форми навчання)

галузь знань 07 «Управління та адміністрування»
спеціальність 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
освітня програма «Фінанси, банківська справа та страхування»

Статус дисципліни: вибіркова

Запорукою вирішення питань щодо ефективності процесу оподаткування є наявність спеціалістів з високим рівнем професійної підготовки з питань оподаткування фінансового сектору.

У робочій програмі навчальної дисципліни «Оподаткування фінансового сектору» розкрито теоретичні, нормативно-правові та прикладні засади оподаткування фінансового сектору в Україні. Розглянуто та охарактеризовано складові системи оподаткування фінансового сектору: реєстрація та облік платників податків, обробка податкових декларацій, облік податкових платежів (податкових зобов'язань), обслуговування платників податків, податковий контроль в фінансовому секторі.

Логічне викладення матеріалу навчальної дисципліни сприяє досягненню навчальної мети дисципліни – формування у майбутніх фахівців спеціальних теоретичних знань щодо оподаткування фінансового сектору, сутності таких відносин і характеру їх впливу на суспільство для забезпечення ефективного управління фінансового сектору держави в цілому.

Структура навчальної дисципліни логічно структурована, містить як лекційний матеріал, так і матеріал для проведення семінарських, самостійних та індивідуальних завдань.

На підставі вищезазначеного вважаю, що робочу програму навчальної дисципліни «Оподаткування фінансового сектору» доцільно рекомендувати для подальшого впровадження в навчальний процес Державного податкового університету.

Рецензент

М.О. Скорик, к.е.н., доцент,
доцент кафедри аудиту,
державного фінансового
контролю та аналізу

Зміст

	Стор.
1. Передмова	4
2. Опис навчальної дисципліни	6
3. Зміст навчальної дисципліни за змістовними модулями	9
4. Критерії оцінювання	17
5. Засоби оцінювання	20
6. Форми та перелік питань до поточного та підсумкового контролю	21
7. Рекомендована література	23

1. ПЕРЕДМОВА

Одним з основних важелів впливу на функціонування фінансового сектору є система оподаткування, яка крім своєї звичайної фіскальної функції, покликана направляти їх діяльність в русло суспільних інтересів. Разом з тим сформуванню ефективної системи оподаткування фінансового сектору – дуже складне завдання. Це, зокрема, пояснюється особливою роллю фінансового сектору в сучасній економіці, специфікою основного виду банківської продукції – фінансових послуг, можливістю застосування по відношенню до них способів оподаткування.

Навчальна дисципліна «Оподаткування фінансового сектору» розкриває сутність об'єктів, які належать до фінансового сектору: банки, лізингові та факторингові компанії, довірчі товариства, страхові компанії, кредитні спілки, ломбарди, установи накопичувального пенсійного забезпечення, інвестиційні фонди і компанії та інші юридичні особи, виключним видом діяльності яких є надання фінансових послуг. Від того, наскільки раціонально організована банківська система, наскільки вона відповідає економічній політиці держави, етапу розвитку економіки, залежить ефективність руху фінансових ресурсів і, в свою чергу, розвиток економіки.

Мета викладання навчальної дисципліни «Оподаткування фінансового сектору» – формування у студентів знань з питань устрою, структури, закономірностей та особливостей функціонування фінансового сектору і специфіки оподаткування їх діяльності.

Завдання навчальної дисципліни: забезпечити засвоєння кожним студентом основних положень щодо: структури фінансово-кредитної системи; сутності, призначення і ролі фінансового сектору в економічному розвитку суспільства; особливостей системи оподаткування фінансового сектору; визначення об'єкта обкладання податками та розрахунку сум податків, і обов'язкових платежів, сплачуваних фінансово-кредитними установами до бюджету та позабюджетних цільових фондів.

Методи навчання.

Під час викладання дисципліни «Оподаткування фінансового сектору» використовуються наступні *методи навчання*:

1. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності:

- словесні, наочні, практичні методи;
- індуктивний та дедуктивний методи;
- творчі, проблемно-пошукові методи;
- індивідуально-консультаційна робота під керівництвом викладача, самостійна робота;

2. Методи стимулювання й мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

- методи стимулювання інтересу до навчання;
- методи стимулювання обов'язку та відповідальності.

3. Методи контролю за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності:

- метод усного контролю;
- письмовий контроль;
- тестові методи;
- контрольна перевірка;
- диференційований залік.

Форми навчання: денна

Формами організації занять є лекції-бесіди, лекції-дослідження, семінарські заняття (презентації, конференції) самостійна та індивідуально-консультаційна робота студентів під керівництвом викладача.

Організація поточного та підсумкового контролю знань:

- *поточний контроль* знань, що здійснюється протягом семестру під час проведення лекційних, семінарських, індивідуальних занять, а також самостійної роботи студента та є засобом виявлення ступеня сприйняття (засвоєння) студентами навчального матеріалу.

Проводить у формі усного опитування, письмових тестів, вирішення практичних завдань, захисту індивідуальної роботи, експрес-опитування;

- *модульний контроль* знань, що проводиться з урахуванням поточного контролю за відповідний змістовий модуль і має на меті інтегровану оцінку результатів навчання студента після вивчення матеріалу з логічно завершеної частини дисципліни – змістового модуля. Проводиться у формі колоквіуму – це форма перевірки й оцінювання знань студентів у системі освіти у вищих навчальних закладах;

- *підсумковий контроль* знань: по закінченню вивчення даної дисципліни студенти складають екзамен.

2. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Рівень вищої освіти/ галузь знань спеціальність/ спеціалізація	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	
Кількість кредитів - 4	Рівень вищої освіти: Перший (бакалаврський)	За вибором	
Модулів – 2	Галузь знань: 07 «Управління та адміністрування»	Рік підготовки:	
Змістових модулів - 2		4-й	
Загальна кількість годин – 120		Семестр	
		8-й	
	Спеціальність: 072 «Фінанси, банківська справа та страхування», освітньо-професійна програма «Фінанси, банківська справа та страхування»	Лекції	
		26 год.	
		Практичні, семінарські	
		24год.	
		Лабораторні	
		-	
		Самостійна робота	
		67 год.	
		Індивід.-консультац. робота:	
		3 год.	
Форма семестрового контролю:			
екзамен			

2.1. ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ, ФОРМУВАННЯ ЯКИХ ЗАБЕЗПЧУЄ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

ІК Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у професійній діяльності або у процесі навчання у сфері обліку і оподаткування, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

ЗК.8. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

СК.4. Застосовувати знання права та податкового законодавства в практичній діяльності суб'єктів господарювання.

СК.5. Проводити аналіз господарської діяльності підприємства та фінансовий аналіз з метою прийняття управлінських рішень.

ФК.1. Здатність забезпечувати виконання підприємствами та організаціями податкових зобов'язань щодо правильності розрахунків повноти та своєчасності сплати податків і платежів;

ФК.2. Здатність робити глибокий всебічний комплексний аналіз фінансово-господарської діяльності платників податків

ФК.3. Здатність застосовувати методики економічного і фінансового аналізу в практичній роботі;

2.2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

ПРН 4. Формувати й аналізувати фінансову, управлінську, податкову і статистичну звітність підприємств та правильно інтерпретувати отриману інформацію для прийняття управлінських рішень.

ПРН 5. Володіти методичним інструментарієм обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування господарської діяльності підприємств.

ПРН 7. Знати механізми функціонування бюджетної і податкової систем України та враховувати їх особливості з метою організації обліку, вибору системи оподаткування та формування звітності на підприємствах.

ПРН 25. Обґрунтовувати вибір оптимальної системи оподаткування діяльності суб'єкта господарювання на підставі діючого податкового законодавства із врахуванням особливостей ведення його фінансово-господарської діяльності.

ПРН 26. Формувати податкову звітність для суб'єктів господарювання на корпоративному рівні, оприлюднювати й використовувати відповідну інформацію для прийняття управлінських рішень.

2.3. ПРЕРЕКВІЗИТИ ТА ПОСТРЕКВІЗИТИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна відноситься до розділу підготовки здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня циклу вибіркових дисциплін. Передумовами для вивчення дисципліни «Оподаткування фінансового сектору» є ґрунтовні знання з таких дисциплін, як «Основи оподаткування», «Податкова система», «Адміністрування податків і платежів», «Бухгалтерський облік», «Фінанси». Постреквізити вивчення даної дисципліни є наступні дисципліни: «Податковий практикум», «Навчальний практикум з корпоративного податкового планування», «Оподаткування малого бізнесу», «Податкове консультування великих платників податків».

2.4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Для групи ФАБ-19-1

№ п/п	Змістові модулі	Кількість годин				Всього го(год.)
		Лекції (год.)	Семінари (практ.) заняття (год.)	Інд.-конс. робота під керівництвом викладача (год.)	СРС (год.)	
МОДУЛЬ I = 1 заліковий кредит (62 год.)						
ЗМ 1 (Теми 1-5) Теоретико-методичні підходи щодо організації процесу оподаткування фінансово сектору						
1.	Установи фінансового сектору: організаційно-правові основи формування та здійснення фінансово-господарської діяльності	4	4	-	6	14
2.	Небанківські установи фінансового сектору: загальна характеристика та особливості оподаткування	2	2	2	4	10
3.	Контрактні фінансові установи: загальна характеристика та особливості оподаткування	2	2	-	8	12
4.	Банк як специфічний суб'єкт податкових відносин	4	2	-	8	14
5.	Кредитні операції фінансового сектору	2	2	-	8	12
Всього по модулю:		14	12	2	34	62
Форма контролю: модульна контрольна робота (за рахунок семінарського заняття – 40хв.)						
МОДУЛЬ II = 2 заліковий кредит (60 год.)						
ЗМ 2 (Т6-9) Особливості оподаткування фінансового сектору						
6.	Податки в системі інструментів регулювання фінансового сектору України	2	4	1	7	14
7.	Особливості формування прибутку установ фінансового сектору	4	4	-	8	16
8.	Методика визначення об'єкта оподаткування податком на прибуток в фінансових установах	4	2	-	8	14
9.	Податок на додану вартість в установах фінансового сектору	2	2	-	10	14
Всього по модулю:		12	12	1	33	58
Форма контролю: модульна контрольна робота (за рахунок семінарського заняття –40хв.)						
Форма підсумкового контролю – екзамен						
Разом годин з курсу:		26	24	3	67	120

3. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ЗА ЗМІСТОВНИМИ МОДУЛЯМИ

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ЩОДО ОРГАНІЗАЦІЇ ПРОЦЕСУ ОПОДАТКУВАННЯ ФІНАНСОВО СЕКТОРУ

Тема 1. Установи фінансового сектору: організаційно-правові основи формування та здійснення фінансово-господарської діяльності

План лекційного заняття:

1. Характеристика фінансової системи України та процес її створення і становлення.
2. Національний банк України, його основні задачі і функції, характеристика фінансово-господарської діяльності та механізм оподаткування.
3. Фінансові установи, їх призначення і види, основні операції та особливості оподаткування.
4. Законодавчі та нормативні вимоги щодо здійснення фінансової діяльності в Україні.
5. Правові засади регулювання фінансової системи.

План семінарського заняття:

1. Грошово-кредитна політика центрального банку.
2. Склад та особливості формування Ради Національного банку.
3. Державна реєстрація фінансових установ та їх ліцензування.
4. Порядок створення та ліквідація фінансових установ.
5. Джерела формування статутного капіталу Національного банку.
6. Особливості державної реєстрації фінансових установ з іноземним капіталом.
7. Функції та повноваження Національного банку України.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти:

1. Опрацювати Стратегію фінансового сектору України до 2025 року.
2. Конспектувати основні положення щодо регулювання операційної та фінансово-господарської діяльності фінансових установ.
3. Підготувати доповідь на тему „Проблематика функціонування установ фінансового сектору в сучасних умовах“.

Перелік питань для самоконтролю:

1. За яким принципом сформована структура Національного банку?
2. Якими в Україні можуть бути фінансові установи за своєю спеціалізацією?
3. Що таке фінансова корпорація та яка мета її діяльності?
4. У чому специфіка організації фінансової холдингової групи?
5. Специфіка здійснення діяльності державною фінансовою установою?
6. Фінансові об'єднання яких типів мають право створювати банки?
7. Що таке фінансова корпорація та яка мета її діяльності?
8. У чому специфіка організації фінансової холдингової групи?
9. З якою метою фінансовими установами створюються неприбуткові спілки чи асоціації?
10. Що складає правову основу діяльності Національного банку України?
11. Чи є одержання прибутку метою діяльності Національного банку?

Рекомендовані літературні джерела:

Основна: 1-13;

Допоміжна: 15-18;

Інформаційні ресурси в Інтернеті: 32-35

Тема 2. Небанківські установи фінансового сектору: загальна характеристика та особливості оподаткування

План лекційного заняття:

1. Місце роль небанківських фінансових інститутів у фінансово-економічній системі України. їх основні завдання і функції.
2. Лізингові компанії, характеристика їх діяльності та організаційно-правові основи оподаткування.
3. Факторингові компанії, їх призначення і загальна характеристика їх діяльності та оподаткування.
4. Організаційно-правові основи і специфіка фінансової діяльності та оподаткування кредитних спілок.

План семінарського заняття:

1. Місце роль небанківських кредитних інститутів у фінансово-економічній системі України, їх основні задачі і функції.
2. Лізингові компанії, характеристика діяльності та організаційно-правові основи оподаткування.
3. Факторингові компанії, їх призначення і загальна характеристика їх діяльності оподаткування.
4. Організаційно-правові основи і специфіка фінансової діяльності та оподаткування кредитних спілок.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти:

1. Місце роль небанківських фінансових інститутів у фінансово-економічній системі України, їх основні задачі і функції.
2. Лізингові компанії, характеристика діяльності та організаційно-правові основи оподаткування.
3. Факторингові компанії, їх призначення і загальна характеристика їх діяльності оподаткування.
4. Організаційно-правові основи і специфіка фінансової діяльності та оподаткування кредитних спілок.

Перелік питань для самоконтролю:

1. Небанківські фінансові інститути: лізингові компанії, кредитні спілки: страхові фонди та компанії, державні та недержавні пенсійні фонди, інститути спільного інвестування, благодійні організації.
2. Правові засади і регулювання діяльності та оподаткування фінансового сектору.
3. Назвіть причини росту ролі спеціалізованих небанківських фінансових інститутів.
4. Назвіть форми діяльності небанківських фінансових установ.
5. У чому полягає сутність лізингу як специфічної форми організації кредитно-фінансових відносин?
6. Чим характеризується оперативний лізинг?

Рекомендовані літературні джерела:

Основна: 1-7, 11-12;

Допоміжна: 15-18;

Інформаційні ресурси в Інтернеті: 32-35

Міжнародні видання: 47-52.

Тема 3. Контрактні фінансові установи: загальна характеристика та особливості оподаткування

План лекційного заняття:

1. Загальна характеристика контрактних фінансових установ.
2. Організаційно-правові засади та практика здійснення страхової діяльності в Україні.
3. Організаційно-правові та економічні умови діяльності інститутів спільного інвестування та інших професійних учасників ринку цінних паперів в Україні.
4. Функціональний механізм та фінансово-господарська діяльність ломбардів.
5. Специфіка та організаційно-правове регулювання благодійництва та фінансово-господарської діяльності благодійних організацій.
6. Проблеми та економічні умови фінансової діяльності благодійних організацій.

План семінарського заняття:

1. Організаційно-правові основи діяльності страхових фінансових установ.
2. Особливості діяльності і оподаткування лізингових компаній.
3. Факторингові компанії: загальна характеристика та особливості оподаткування.
4. Специфіка фінансової діяльності кредитних спілок.
4. Організаційно-правові засади здійснення страхової діяльності в Україні.
5. Організаційно-правові та економічні умови діяльності інститутів спільного інвестування та інших професійних учасників ринку цінних паперів в Україні.
6. Фінансовий механізм та фінансово-господарська діяльність ломбардів.
7. Організаційно-правове регулювання благодійництва та фінансово-господарської діяльності благодійних організацій.
8. Економічні умови фінансової діяльності державних та недержавних пенсійних фондів.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти:

1. Опрацювати Закон України "Про фінансові послуги та фінансові компанії".
2. Законспектувати опрацьований матеріал в частині, що стосується структури і характеристики фінансових послуг та структури і характеристики фінансових і кредитних установ.

Перелік питань для самоконтролю:

1. Які типи інститутів спільного інвестування залежно від порядку здійснення їх діяльності ви знаєте?
2. Характеристика типів інститутів спільного інвестування (відкритого, інтервального та закритого типу).
3. Який інститут спільного інвестування вважається диверсифікованим?
4. У чому полягає специфіка діяльності венчурних фондів?
5. Як здійснюється управління пайовим інвестиційним фондом?
6. Чим визначаються особливості діяльності пайового інвестиційного фонду?
7. Хто може бути учасником пайового інвестиційного фонду?
8. Хто може виступати емітентом інвестиційних сертифікатів пайового інвестиційного фонду?
9. Коли вперше у нашій країні виникли ломбарди?
10. Які операції може провадити ломбард?
11. На якій основі ломбард здійснює свою діяльність?

Рекомендовані літературні джерела:

Основна: 1-5, 11;

Допоміжна: 15-20;
Інформаційні ресурси в Інтернеті: 32-35
Міжнародні видання: 47-50.

Тема 4. Банк як специфічний суб'єкт податкових відносин

План лекційного заняття:

1. Характеристика операційної та фінансово-господарської діяльності банківських установ.
2. Правові засади регулювання цієї діяльності.
3. Пасивні операції комерційних банків їх суть значення.
4. Активні операції банків, порядок їх здійснення і страхування.
5. Характеристика банківських послуг та умови їх надання клієнтам.
6. Банківський продукт та порядок його реалізації

План семінарського заняття:

1. Операційна та фінансово-господарська діяльність банківських установ.
2. Нормативно-правові засади регулювання цієї діяльності.
3. Пасивні та активні операції комерційних банків їх суть значення.
4. Характеристика банківських послуг та умови їх надання клієнтам.
5. Банківський продукт та порядок його реалізації.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти:

За однією із запропонованих тем виконати реферати:

1. Характеристика банківської системи України.
2. Національний банк України, його функції та основні операції.
3. Комерційні банки. їх народної господарське значення, місце і роль у фінансово-економічній системі України.
4. Пасивні операції комерційних банків.
5. Активні операції комерційних банків.
6. Послуги комерційних банків.

Перелік питань для самоконтролю:

1. Класифікаційні ознаки банківських ресурсів.
2. Особливості формування структури капіталу банку.
3. Функції банківського капіталу.
4. Характеристика залучених коштів комерційного банку.
5. Класифікація банківських ресурсів.
6. Особливості формування власного капіталу банку, його функції.
7. Охарактеризувати структуру капіталу банку.
8. Характеристика залучених коштів комерційного банку.
9. Міжбанківський кредит та його види.
10. Рівні управління ресурсами комерційних банків.

Рекомендовані літературні джерела:

Основна: 1-5, 11;
Допоміжна: 15-20;
Інформаційні ресурси в Інтернеті: 32-35
Міжнародні видання: 47-51.

Тема 5. Кредитні операції фінансового сектору

План лекційного заняття:

1. Види і класифікація кредитів.
2. Принципи та організація кредитування.
3. Форми забезпечення повернення кредитів.

План семінарського заняття:

1. Сутність та значення основних понять кредитування та дайте визначення суб'єктам кредитування.
2. Класифікаційні ознаки, які розкривають зміст кредитування, їх характеристика.
3. Зміст таких понять: «споживчий кредит», «бланковий кредит», «консорціумний кредит».
4. Характеристика понять «комерційний кредит», іпотечний кредит».
5. Принципи кредитування, їх характеристика.
6. Способи захисту від кредитного ризику.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти:

1. Підготовка повідомлення у вигляді короткого усного виступу на семінарському занятті за темою «Запобігання кредитним ризикам та їх мінімізації» .

Перелік питань для самоконтролю:

1. Розкрийте сутність та значення основних понять кредитування
2. Які класифікаційні ознаки розкривають зміст кредитування, їх характеристика.
3. Охарактеризуйте основні методи захисту від кредитного ризику.

Рекомендовані літературні джерела:

Основна: 1-5, 11;

Допоміжна: 15-20;

Інформаційні ресурси в Інтернеті: 32-35

Міжнародні видання: 47-52.

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 2. ОСОБЛИВОСТІ ОПОДАТКУВАННЯ ФІНАНСОВОГО СЕКТОРУ

Тема 6. Податки в системі інструментів регулювання фінансового сектору України

План лекційного заняття:

1. Сутність та значення податків в оподаткуванні фінансового сектору.
2. Загальна характеристика елементів податків.
3. Класифікаційні ознаки податків.

План семінарського заняття:

1. Сутність та значення податку в оподаткуванні фінансового сектору.
2. Загальна характеристика елементів податку.
3. Класифікаційні ознаки податків.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти:

Підготовка тез або опорного конспекту на тему «Податки в системі фінансового сектору»

Перелік питань для самоконтролю:

1. Розкрийте економічну сутність та основні ознаки податків.
2. Види податків та їх класифікація.
3. Охарактеризуйте фіскальну функцію податків.
4. Розкрийте специфіку розподільчо-регулюючої функції.
5. Охарактеризуйте під функції податків, зборів та обов'язкових платежів.
6. Дайте характеристику понять «платники податку», «об'єкт оподаткування»
7. Розкрийте сутність понять «ставка податку», «джерело сплати».
8. Розкрийте сутність понять «одиниця оподаткування» «податкові пільги»

Рекомендовані літературні джерела:

Основна: 1-5, 11;

Допоміжна: 15-20;

Інформаційні ресурси в Інтернеті: 32-35

Міжнародні видання: 47-53.

Тема 7. Особливості формування прибутку установ фінансового сектору**План лекційного заняття:**

1. Прибуток фінансових установ, його значимість і роль в сфері фінансової діяльності.
2. Фінансовий прибуток та прибуток до оподаткування фінансових установ.
3. Склад валових доходів фінансових установ: процентні, комісійні, торговельні, інші банківські та небанківські доходи.
4. Структура витрат фінансових установ.
5. Доходи і витрати, які не відображаються у податковому обліку.
6. Витрати фінансових установ особливого виду.
7. Порядок створення та використання страхових резервів для відшкодування можливих витрат за активними операціями фінансових установ

План семінарського заняття:

1. Сутність прибутку фінансових установ та його значимість і роль в фінансовій сфері.
2. Валові доходи фінансових установ: процентні, комісійні, торговельні, інші банківські та небанківські доходи.
3. Фінансові витрати.
4. Доходи і витрати, які не відображаються у податковому обліку.
5. Створення та використання страхових резервів для відшкодування можливих витрат за активними операціями фінансових установ.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти:

1. Опрацювати Податковий Кодекс України із змінами і доповненнями на предмет оподаткування фінансового сектору.
2. Законспектувати статті ПКУ в частині складу валових доходів та витрат та звернути увагу на порядок оподаткування фінансових операцій особливого виду.

Перелік питань для самоконтролю:

1. Характеристика доходів установ фінансового сектору.
2. Склад доходів установ фінансового сектору.
3. Склад банківських доходів.
4. Непередбачені доходи, їх структура.
5. Класифікація доходів установ фінансового сектору.

6. Структура витрат від основної діяльності установ фінансового сектору.
7. Джерела покриття можливих збитків за кредитами, дебіторською заборгованістю банків та іншими активами.
8. Види спеціальних резервів.
9. Характеристика резервів установ фінансового сектору
10. За рахунок яких джерел формується прибуток установ фінансового сектору.

Рекомендовані літературні джерела:

Основна: 1-5, 11;

Допоміжна: 15-20;

Інформаційні ресурси в Інтернеті: 32-35

Міжнародні видання: 47-51.

Тема 8. Методика визначення об'єкта оподаткування податком на прибуток в фінансових установах

План лекційного заняття

1. Фінансовий та податковий облік доходів та витрат установ фінансового сектору.
2. Правила ведення податкового обліку доходів та витрат з метою визначення об'єкта оподаткування податком на прибуток.
3. Методика нарахування процентних доходів та витрат.
4. Методика розрахунку прибутку до оподаткування та податку на прибуток за фінансовим та податковим обліком.
5. Коригування різниць за податковим зобов'язанням між даними фінансового та податкового обліку.
6. Порядок складання декларації про прибуток установ фінансового сектору.

План семінарського заняття:

1. Суб'єкти та об'єкт оподаткування податком на прибуток установ фінансового сектору.
2. Характеристика структури доходів установ фінансового сектору.
3. Характеристика структури витрат установ фінансового сектору.
4. Сутність поняття амортизація та групи основних засобів.
5. Особливості формування прибутку установ фінансового сектору за даними податкового обліку.
6. Порядок визначення та нарахування сум амортизаційних відрахувань.
7. Методика розрахунку податку на прибуток за фінансовим та податковим обліком.
8. Оподаткування операцій з розрахунками в іноземній валюті.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти:

1. Порівняльна характеристика фінансового та податкового обліку за ознакою валових доходів установ фінансового сектору.
2. Порівняльна характеристика фінансового та податкового обліку за ознакою валових витрат установ фінансового сектору.
3. Порівняльна характеристика фінансового та податкового обліку за ознакою прибутку за звітний період установ фінансового сектору.
4. Порівняльна характеристика фінансового та податкового обліку за ознакою податкове зобов'язання установ фінансового сектору.

Перелік питань для самоконтролю:

1. Значимість прибутку в сфері діяльності установ фінансового сектору.
2. Порядок визначення фінансового прибутку установ фінансового сектору.

3. Методика розрахунку консолідованого податку на прибуток установ фінансового сектору.
4. Правила ведення податкового обліку в оподаткуванні установ фінансового сектору.

Рекомендовані літературні джерела:

Основна: 1-5, 11;

Допоміжна: 15-20;

Інформаційні ресурси в Інтернеті: 32-35

Міжнародні видання: 47-51.

Тема 9. Податок на додану вартість в установах фінансового сектору

План лекційного заняття:

1. Правові засади оподаткування установ фінансового сектору податком на додану вартість.
2. Порядок та особливості оподаткування податком на додану вартість фінансово-господарських операцій установ фінансового сектору.
3. Проблеми установ фінансового сектору при оподаткуванні їх діяльності ПДВ.
4. Організація розрахунків з ПДВ в установах фінансового сектору.
5. Порядок складання декларації про ПДВ в установах фінансового сектору.

План семінарського заняття:

1. Особливості оподаткування ПДВ операційної та фінансово-господарської діяльності установ фінансового сектору.
2. Порядок оподаткування ПДВ установ фінансового сектору.
3. Проблеми установ фінансового сектору, пов'язані з розрахунками за ПДВ.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти:

1. Опрацювання ПКУ із змінами і доповненнями в частині операцій з ПДВ.
2. Порівняльна таблиця за основними видами операційної та фінансово-господарської діяльності установ фінансового сектору, які оподатковуються і не оподатковуються ПДВ.
3. Аналіз ступені податкового тиску з ПДВ на установи фінансового сектору в порівнянні з іншими господарючими суб'єктами, зробити висновки і пропозиції.

Перелік питань для самоконтролю:

1. Правові засади оподаткування установ фінансового сектору податком на додану вартість.
2. Порядок та особливості оподаткування податком на додану вартість установ фінансового сектору.
3. Особливості формування податкового кредиту в фінансового сектору.
4. Особливості формування податкового зобов'язання в фінансового сектору.
5. Механізм визначення сум податку на додану вартість сплати до бюджету.
6. Бюджетне відшкодування, специфіка його виникнення.
7. Проблеми установ фінансового сектору при оподаткуванні їх діяльності ПДВ.
8. Організація розрахунків з ПДВ в установах фінансового сектору.

Рекомендовані літературні джерела:

Основна: 1-5, 11;

Допоміжна: 15-20;

Інформаційні ресурси в Інтернеті: 32-35

Міжнародні видання: 48-52.

4. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Загальний розподіл балів, які здобувач вищої освіти може отримати в межах 100-бальної системи оцінювання, представлено у таблиці 4.1.

Максимальна кількість балів отримана здобувачем вищої освіти на семінарському занятті становить 3 бали.

Виконання самостійної роботи, як правило, оцінюється під час проведення семінарського заняття у вигляді опитування в тому числі за питаннями, які виносяться на самостійну роботу.

Виконання самостійної роботи оцінюється у кінці вивчення курсу у кількості 8 балів.

В загальний розподіл балів, які здобувач вищої освіти може отримати в межах 100-бальної системи оцінювання, входить оцінювання за обов'язкове комп'ютерне тестування на платформі дистанційного навчання ДПУ MOODLE (максимально 5 балів).

Таблиця 4.1

Розподіл балів з навчальної дисципліни «Оподаткування фінансового сектору»
Денна форма навчання

Модулі	Модуль 1 – (23 бали)					Контрольний захід № 1 – (5 балів)	Екзамен – 50 балів	Загальна оцінка з курсу = 50 балів + 50 балів (екзамен)
Загальна кількість балів за модулем №1	23 бали							
Теми	Т 1.	Т 2.	Т 3.	Т 4.	Т 5.			
Відповідь на семінарському занятті	3	3	3	3	3			
Індивідуальна робота	3							
Самостійна робота	-							
Модулі	Модуль 2 – (27 балів)					Контрольний захід № 2 – (5 балів)		
Загальна кількість балів за модулем №2	27 балів							
Теми	Т. 6	Т. 7	Т. 8		Т. 9			
Відповідь на семінарському занятті	3	3	3		3			
Самостійна робота	5 балів (у кінці вивчення курсу)							
Підсумковий тестовий контроль на платформі дистанційного навчання ДПУ MOODLE	5							

Підсумкова оцінка виставляється на основі сумарної кількості балів, яку здобувач вищої освіти отримав протягом поточного навчання та на екзамені.

Розроблені наступні критерії оцінки знань та вмій здобувачів вищої освіти під час проведення семінарських занять:

Таблиця 4.2

Шкала оцінювання роботи здобувачів вищої освіти на семінарських заняттях

Кількість балів	Критерії оцінювання
3	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі тестові завдання.
1	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово(без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив меншість тестових завдань
0	Не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань. Не вирішив жодного тестового завдання.

Критерії оцінювання контрольних робіт.

Формою проміжного поточного контролю є контрольні роботи, які проводяться у письмовій форм та кожна з яких оцінюється від 0 до 5 балів для денної форми навчання.

Таблиця 4.3

Розподіл балів за різні види завдань в межах контрольної роботи

Вид завдання	Максимальна кількість балів за виконання
Теоретичне питання	1
Тестовий блок	1
Практичне завдання	3
Всього	5

Таблиця 4.4

Критерії оцінювання відповіді на теоретичне питання

Критерії оцінювання	Кількість балів
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який у повному обсязі дав відповіді на всі питання. При цьому використовував актуальну наукову термінологію, належним чином обґрунтував свої думки та зробив узагальнені підсумки.	1
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який в основному розкрив зміст теоретичних питань. Проте при висвітленні деяких питань не вистачало достатньої аргументації, допускалися при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки.	0,7
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який дав фрагментарні відповіді на теоретичні питання(без аргументації й обґрунтування, підсумків), у відповідях присутні неточності та помилки або відповідь дана лише на окремі питання.	0,5
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який дав неправильну відповідь на всі теоретичні питання, допустив істотні помилки, оперував неактуальною застарілою інформацією або відповіді на питання були відсутні взагалі	0

Таблиця 4.5

Критерії оцінювання тестового блоку

Критерії оцінювання	Кількість балів
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який у повністю розкрив питання та використовував для цього наукову літературу та власну думку.	1
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який розкрив сутність лише окремих питань та використовував для цього наукову літературу та власну думку.	0,5
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який взагалі не розкрив сутність визначень	0

Критерії оцінювання практичного завдання

Критерії оцінювання	Кількість балів
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який у повністю розв'язав завдання, надав правильне обґрунтування своїм діям, яке базується на нормах ПКУ, та навіть змістовні висновки.	2
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який у повністю розв'язав завдання, але відсутнє обґрунтування його дій, або воно неправильне, та немає висновків.	1,5
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який розв'язував завдання, допускаючи помилки, відповідь неправильна, відсутні висновки.	1
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який взагалі не розв'язав завдання.	0

Критерії оцінювання індивідуальної роботи

Індивідуальну роботу здобувачі вищої освіти виконують в розрізі теми 10 по окремому питанню, яке передбачено робочою програмою. Це завдання, яке передбачає ґрунтовне опрацювання питання.

Індивідуальна робота здійснюється у формі письмової роботи, яка повинна містити:

1. Презентацію
2. Доповідь

Оцінюється індивідуальна робота здобувачів вищої освіти від 0 до 3 балів.

Шкала оцінювання індивідуальної роботи здобувачів вищої освіти

Кількість балів	Критерії оцінювання
3	Послідовність, логічність виконання завдання, а також виокремлення з різних джерел основних положень, які проаналізовані та доповнені висновками
1,5	Послідовність, логічність виконання завдання, але є суттєві помилки, відсутнє обґрунтування порядку заповнення декларації
0	Завдання взагалі не виконано

Підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти здійснюється за результатами поточного контролю (від 0 до 100 балів) та екзамену (від 0 до 50 балів). Критерієм успішного проходження здобувачем вищої освіти підсумкового оцінювання є отримання не менше 25 балів за поточний контроль та 25 балів за підсумковий контроль у формі екзамену.

Переведення даних 100-бальної шкали оцінювання в національну шкалу та шкалу за системою ЄКТС здійснюється в такому порядку (табл.4.8):

Таблиця відповідності результатів контролю знань за різними шкалами й критеріями оцінювання

Сума балів за 100-бальною шкалою	Оцінка в ЄКТС	Значення оцінки ЄКТС	Критерії оцінювання	Рівень компетентності	Оцінка за національною шкалою	
					Екзамен/ Диференційований залік	Залік
90-100	A	відмінно	Здобувач вищої освіти виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили	Високий (творчий)	відмінно	зараховано
80-89	B	дуже добре	Здобувач вищої освіти вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна	Достатній (конструктивно - варіативний)	добре	
70-79	C	добре	Здобувач вищої освіти вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок			
60-69	D	задовільно	Здобувач вищої освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих	Середній (репродуктивний)	задовільно	
50-59	E	достатньо	Здобувач вищої освіти володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні			
35-49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання семестрового контролю	Здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу	Низький (рецептивно-продуктивний)	незадовільно	
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням залікового кредиту	Здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів			

Результати складання диференційованих заліків оцінюються за чотирибальною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») і вносяться в відомість обліку успішності здобувача вищої освіти, залікову книжку, індивідуальний навчальний план здобувача вищої освіти (крім «незадовільно» і «не зараховано»).

Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчання навчальної дисципліни.

5. ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ

Враховуючи специфіку навчальної дисципліни «Оподаткування фінансового сектору», засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання по даній дисципліні можуть бути:

- екзамен;
- стандартизовані тести;
- тематичні письмові повідомлення для оголошення на семінарі;
- реферати, есе;
- презентації результатів виконаних навчальних завдань;
- студентські презентації та виступи на наукових заходах;
- завдання по знаходженню в Інтернеті потрібної інформації про податкові системи країн ЄС, у тому числі на англійській мові;
- інші види індивідуальних та групових завдань;
- комп'ютерне тестування на платформі MOODLE ДПУ.

6. ФОРМИ ТА ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

1. Назвіть етапи формування сучасної фінансової системи України.
2. За яким принципом сформована структура Національного банку?
3. Грошово-кредитна політика центрального банку.
4. Характеристика органів управління Національного банку, їх повноваження.
5. Дайте характеристику основного планового документу фінансової установи.
6. Склад та особливості формування Ради Національного банку.
7. Державна реєстрація банків та їх ліцензування.
8. Якими в Україні можуть бути банки за своєю спеціалізацією?
9. Фінансові об'єднання яких типів мають право створювати банки?
10. Що таке банківська корпорація та яка мета її діяльності?
11. У чому специфіка організації фінансової холдингової групи?
12. Порядок створення та ліквідація банків.
13. У якому разі банк може набути статус спеціалізованого?
14. Специфіка здійснення діяльності державним банком?
15. Структура фінансово-кредитної системи та її характеристика.
16. Фінансові установи. їх місце і роль в економічному розвитку держави та особливості фінансово-господарської діяльності.
17. Небанківські кредитні інститути: лізингові компанії, кредитні спілки: страхові фонди та компанії, державні та недержавні пенсійні фонди, інститути спільного інвестування, ломбарди, благодійні організації.
18. Правові засади і регулювання діяльності та оподаткування фінансового сектору.
19. Назвіть причини росту ролі спеціалізованих небанківських фінансових інститутів на РФП.
20. Назвіть форми діяльності небанківських фінансових установ.
21. У чому полягає сутність лізингу як специфічної форми організації фінансових відносин?
22. Чим характеризується оперативний лізинг?
23. Розкрийте сутність фінансового лізингу як форми довгострокового кредитування.
24. Назвіть форми лізингу.
25. Які права має лізингодавець в Україні?
26. Назвіть зобов'язання лізингодавця які визначені Законом "Про лізинг".
27. Назвіть основні права й обов'язки лізингоодержувача.
28. Хто вважається продавцем лізингового майна?
29. Що може бути об'єктом лізингу?
30. Які особливості здійснення фінансового лізингу в Україні?
31. Які бути об'єктом лізингу?
32. Які особливості здійснення операцій оперативного лізингу в Україні?
33. Назвіть основні форми лізингу.
34. Лізингові платежі та їх склад.
35. Особливості оподаткування товарів, що ввозяться (пересилаються) на митну територію України.
36. Назвіть загальні підходи щодо оподаткування операцій фінансового лізингу.
37. Як здійснюється державне регулювання у сфері спільного інвестування в Україні?
38. Який склад та структура інститутів спільного інвестування?
39. Які типи інститутів спільного інвестування залежно від порядку здійснення їх діяльності ви знаєте?
40. Який інститут спільного інвестування вважається диверсифікованим?
41. У чому полягає специфіка діяльності венчурних фондів?
42. Як здійснюється управління пайовим інвестиційним фондом?

43. Чим визначаються особливості діяльності пайового інвестиційного фонду?
44. Хто може бути учасником пайового інвестиційного фонду?
45. Хто може виступати емітентом інвестиційних сертифікатів пайового інвестиційного фонду?
46. У якій формі може здійснюватися передача засобів до благодійних фондів?
47. Чи користуються благодійні фонди податковими пільгами?
48. На яких засадах здійснюється благодійництво та благодійна діяльність в Україні?
49. Характеристика доходів фінансових установ.
50. Склад небанківських доходів.
51. Склад доходів фінансових установ.
52. Непередбачені доходи фінансових установ, їх структура.
53. Класифікація доходів фінансових установ.
54. Структура витрат від основної діяльності фінансових установ.
55. Джерела покриття можливих збитків за кредитами, дебіторською заборгованістю банків та іншими активами.
56. Види спеціальних резервів.
57. Характеристика банківських резервів
58. За рахунок яких джерел формується банківський прибуток.
59. Роль міжнародних організацій в діяльності фінансового сектору.
60. Суб'єкти та оподаткування об'єкт оподаткування податком на прибуток фінансових установ.
61. Характеристика структури валових доходів фінансових установ.
62. Розкрийте сутність поняття амортизація та охарактеризуйте групи основних фондів.
63. Особливості формування прибутку фінансових установ за даними податкового обліку.
64. Порядок визначення та нарахування сум амортизаційних відрахувань.
65. Методика розрахунку податку на прибуток фінансових установ
66. Правила ведення податкового обліку.
67. Особливості індексації балансової вартості груп основних фондів та нематеріальних активів.
68. Методика розрахунку податку на прибуток за фінансовим та податковим обліком.
69. Правові засади оподаткування фінансових установ податком на додану вартість.
70. Порядок та особливості оподаткування податком на додану вартість установ фінансового сектору.
71. Особливості формування податкового кредиту в установах фінансового сектору.
72. Особливості формування податкового зобов'язання в установах фінансового сектору.
73. Механізм визначення сум податку на додану вартість сплати до бюджету.
74. Бюджетне відшкодування, специфіка його виникнення.
75. Проблеми установ фінансового сектору при оподаткуванні їх діяльності ПДВ.
76. Організація розрахунків з ПДВ у фінансових установах.
77. Форми звітності та терміни сплати податку на додану вартість установ фінансового сектору.
78. Які операції фінансового сектору звільнені від сплати податком на додану вартість.
79. Охарактеризуйте систему ставок з податку на додану вартість в фінансових операціях установ фінансового сектору.

7. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА:

7.1. Основна:

1. Андрущенко В.Л. Податкові системи зарубіжних держав: Навчальний посібник / В.Л. Андрущенко, З.С. Варналій, І.А. Прокопенко, Т.В. Тучак. – К.: Кондор-Видавництво, 2012. – 222 с.
2. Андрущенко В.Л. Морально-етичні імперативи податків та оподаткування (західна традиція): [монографія] / В.Л. Андрущенко, Т.В. Тучак. – К.: Алерта, 2013. – 384 с.
3. Андрущенко В.Л. Податкова держава: [монографія] / В.Л. Андрущенко, Т.В. Тучак. – К.: Алерта, 2016. 304 с.
4. Варналій З.С. Податкова система: підручник / З.С. Варналій, М.В. Романюк. – К.: Знання України, 2019. С. 267–294.
5. Податковий кодекс України: Кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>
6. Закон України «Про Національний банк України» від 20.05.1999р. №679-XIV. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/679-14>
7. Закон України «Про банки і банківську діяльність» від 07.12.2000р. №212-III. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2121-14>
8. Закон України «Про господарські товариства» від 19.09.1991р. №1576-XII // ВВР. – 1991. – №49. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1576-12>
9. Закон України «Про цінні папери та фондовий ринок» від 23 лютого 2006р. №3480-IV // Податки та бухгалтерський облік. – 2006. – № 35-36 (906-907). – С.5-27. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3480-15>
10. Закон України «Про державне регулювання ринку цінних паперів в Україні» від 30.10.1996р. №448/96-ВР. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/448/96-вр8>.
11. Калінеску Т.В. Оподаткування фінансового сектору: навчальний посібник / Т.В. Калінеску, В.О. Корецька-Гармаш, О.М. Антіпов, Н.В. Ушенко Н.В.; [кер. Авт. кол. і наук. Ред. Проф. Т.В. Калінеску]. – Луганськ: вид-во СНУ ім. В. Даля, 2013. – 515 с.
12. Комплексна програма розвитку фінансового сектору України до 2020 року. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://reforms.in.ua/Content/download/reforms/Financial%20sector/Complex%20program%20finance%20v3.pdf>
13. Стратегія фінансового сектору України до 2025 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://bank.gov.ua/admin_uploads/article/Strategy_FS_2025.pdf
14. Фінансовий механізм управління ліквідністю банку : монографія / [Бурденко І. М., Дмитрієв Є. Є., Ребрик Ю. С., Серпенінова Ю. С.]. – Суми : Університетська книга, 2015. – 136 с.

7.2. Допоміжна:

15. Андрущенко В.Л. Імператив фіскальної солідарності / В.Л. Андрущенко, // Економічний вісник. Серія: фінанси, облік, оподаткування. – УДФСУ. – 2019. – Вип. 3. – С. 13–19.
16. Андрущенко В.Л., Мельник В.М. Податкові важелі та стимули розвитку господарських систем (теоретичні засади та практика використання): Монографія – Ірпінь: Національний університет ДПС України, 2006. – 210с.
17. Іванов Ю. Б. Сучасне оподаткування: мотиваційний аспект [монографія] / Ю. Б. Іванов, О. Л. Єськов – Х.: ВД «ІНЖЕК», 2007. – 328 с.
18. Іванов Ю.Б. Альтернативні системи оподаткування: [монографія] / Ю.Б. Іванов - Х.: ХДЕУ; Торнадо, 2003. -517 с.

19. Калінеску Т.В. Адміністрування податків: [навч. посіб.] /Т.В. Калінеску, В.О. Корецька –Гармаш, В.В. Демидович – К: Центр учбової літератури – 2013. – 290 с.
20. Крисоватий А., Валігура В. Домінанти гармонізації оподаткування: національні та міжнародні вектори / Монографія. - Тернопіль: Підручники і посібники, 2010. - 248 с.
21. Орлюк О.П. Банківське право: Навчальний посібник. – К.: Юрінком Інтер, 2015.– 376с.
22. Любунь О.С. Система банківського менеджменту. Навч. посіб. – К.: Кондор, 2017. – 356с.
23. Козьменко С.М. Волошко І.В. Стратегічний менеджмент банку : Навчальний посібник. – Суми ВТД „Університетська книга”, 2003. – 734 с.
24. Бухгалтерський облік і звітність в Україні: Навчально-практичний посібник/ за ред. С.Ф.Голова. -Дніпропетровськ, ТОВ «Баланс-Клуб», 2012, 768 с.
25. Податкова політика України: навч.посіб. / П.В. Мельник, З.С. Варналій, Л.Л. Тарангул [та ін.]; за ред. П.В. Мельника. – К.: Знання України, 2010. – 505 с.
26. Податкова система України: навчальний посібник / за аг.ред. М.Я. Азарова. – К.: Міністерство фінансів України, Національний університет державної податкової служби України, 2011. – 656 с.
27. Швабій К.І. Податкова політика держави: ще один великий компроміс. – К.: Алерта, 2018. – 42 с.

7.3. Інформаційні ресурси:

28. Ліга Бізнес-Інформ [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.liga.net.
29. Податки та бухгалтерський облік [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://i.factor.ua>.
30. Загальнодоступний інформаційно-довідковий ресурс, розміщений на офіційному сайті Міністерства доходів і зборів України [Електронний ресурс]. : Режим доступу : [http://zir.sfs.gov.ua /](http://zir.sfs.gov.ua/).
31. Офіційний сайт Верховної ради України – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://rada.gov.ua/>.
32. Офіційний сайт ДПС. URL: <http://www.dps.gov.ua>
33. Офіційний сайт державної служби статистики. URL: www.ukrstat.gov.ua
34. Сайт ЛІГА ЗАКОН. URL.: <http://www.liga.net>
35. Сайт Верховної Ради України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>
36. Офіційний сайт Міністерства фінансів України. URL: www.minfin.gov.ua
37. Офіційний сайт Національного банку України – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://bank.gov.ua>
38. Офіційний сайт Асоціації українських банків – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://aub.org.ua>
39. Офіційний сайт Державної аудиторської служби України – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.dkrs.gov.ua/kru/uk/index>
40. Офіційний сайт Держкомстату України – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
41. Taxation trends in European Union. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://ec.europa.eu/taxation_customs/sites/taxation/files/taxation_trends_report_2018.pdf
42. Corporation taxes in EU, 2019. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://link.springer.com/article/10.1007/s10797-017-9471-2>
43. How Europe’s ‘Digital Tax’ Plans Will Hit U.S. Tech Companies. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.bloomberg.com/news/articles/2019-07-16/how-digital-tax-plans-in-europe-hit-u-s-tech-quicktake>
44. Indirect taxation on 3D printing – a new challenge the European Union. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://officialblogofunio.com/2018/12/17/indirect-taxation-on-3d-printing-a-new-challenge-for-the-european-union/>

45. Сервер Верховної Ради України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.rada.gov.ua.
46. Українське право [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.ukrpravo.com.

7.4. Міжнародні видання:

47. Allowance for Corporate Equity (ACE). Agenzia Entrate. URL : [https://www.agenziaentrate.gov.it/portale/web/english/nse/Invest+in+Italy/Allowance+for+corporate+equity+\(Ace\)/?page=invest_italy](https://www.agenziaentrate.gov.it/portale/web/english/nse/Invest+in+Italy/Allowance+for+corporate+equity+(Ace)/?page=invest_italy).
48. Financial Sector Taxation. European Commission: Taxation Paper. 2010, № 25. URL : http://ec.europa.eu/taxation_customs/taxation/gen_info/economic_analysis/tax_papers/index_en.htm.
49. Financial transaction tax: A discussion paper on fiscal and economic implications. Deutsche Börse Group. June, 2013. URL : http://deutsche-boerse.com/dbg/dispatch/en/binary/gdb_content_pool/imported_files/public_files/10_downloads/11_about_us/Public_Affairs/Financial_Transaction_Tax_Discussion_paper.pdf.
50. Special taxes in the financial sector. Nordic comparison. November, 2017. URL : https://home.kpmg/content/dam/kpmg/fi/pdf/2017/11/Bank%20levies_Nordic%20comparison.pdf
51. Beer S., de Mooij R., Liu L. International Corporate Tax Avoidance: A Review of the Channels, Magnitudes, and Blind Spots. IMF Working Paper. WP/18/168. 2018.
52. Berenson M. P. Taxes and Trust From Coercion to Compliance in Poland, Russia and Ukraine / King's College London, Cambridge University Press, 2018.
53. BRICS and Emergence of International Tax Coordination. Ed. by Y. Brauner and P. Pistone. Amsterdam: IBFD. 2015. P. 19.
54. Vdovychenko Artem, 2016. "Fiscal Policy Reaction and Sustainability of Fiscal Policy in Ukraine," EERC Working Paper Series 16/07e, EERC Research Network, Russia and CIS.
55. Vdovychenko, Artem and Zubritskiy, Artur (2014): *The Ukrainian case off is cal devaluation in small open economies*. Published in: *Post-Communist Economies* , Vol. 27, No. 1 (4 February 2015)